

Poština plačana v gotovini.

DRŽAVNO UREDNIŠTVO V LJUBLJANI

Doblo 16. I. 1931

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 41.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 17. januarja 1931.

Štev. 3.

Povečajte svojo obratno glavnico!

Na pomanjkanju obratne glavnice trpi vsak posamezni trgovec in vsaka vrsta trgovine. To pomanjkanje občuti tembolj tisti trgovec, ki se trudi s svojo agilnostjo napredovati čim hitreje. V tem samem prizadevanju tiči že navadno eden izmed vzrokov pomanjkanja gotovine!

Predno pričnete s kakim novim podjetjem, bodisi z uvajanjem novega prodajnega predmeta, bodisi s splošnim povečanjem svojega obrata, ali pa z novim načinom prodaje, si napravite točen načrt, v katerem nikar ne precenjujte svojih finančnih moči in se ne vdajajte iluzijam glede svoje kreditne sposobnosti. Bodite pesimist tudi pri kalkulaciji najvišje potrebne glavnice, ki jo potrebujete za izvedbo načrta in rajši računajte vedno nekaj več kot vam kaže vaš račun. Le na ta način se izognete kasnejšemu razočaranju, ko vam praktična izvedba načrta že po kratkem času pokaže, da je bila kalkulacija o potrebni glavnici prenizka, vsled česar ste zašli v finančne nepravilike, iz katerih morate iskati izhoda, da se nepravilika ne izpremeni v katastrofo.

Pravilna kalkulacija glede višine potrebne glavnice je često potrebnejša in za uspeh zasnove pomembnejša kot kalkulacijski račun o dobičku, ki ga računate pri tem imeti. Trgovska praksa celo uči, da propade največ onih podjetij, ki so bila zasnovana ravno radi navidezno visokega dobička. Prav ta moment pa je kalkulanta premotil, da je premalo upošteval postranske momente, takozva-

ne »malenkostne ovire«, ki jih pač ne bo težko premostiti: časa bo dovolj in — no, se bo že kako naredilo...

Potek take površne, optimistične zasnove je navadno sledeč:

Ko se pojavi prva zapreka, kot posledica površne kalkulacije, je brezpogojno vezana s potrebo po novem kapitalu. Za enkrat — in morda tudi ob ponovnem pojavu — se še nekako najde kritje, če so dani drugi pogoji. Pokrivanje nastale vrzeli pa običajno napravi luknjo drugod. Čim se pričnejo taki nedostatki v zasnovanem podjetju pogostejše pojavljati, prične njih krpanje postajati za vas nevarno, ker istočasno rastejo neprevidno povzročene pomanjkljivosti na drugih mestih in ogražajo resno celo, doslej solidno podjetje. Niso redki slučajji, da se prične majati marsikatero močno podjetje v svojih temeljih vsled površno zasnovanih akcij, kjer je vodila snovatelja samo želja po zvišanem dobičku in ga zaslepila, da je premalo važnosti polagal na vse vzporedne momente.

Predpogoj za uspeh vsakega podjetja je, da je kalkulacija glede višine potrebne kapitala točna in da je ta vrsta na drugi strani realno in z višjo vrednostjo pokrita z razpoložljivimi denarnimi sredstvi, ali vsaj z nedvomno in vnaprej zagotovljenimi krediti ter poleg tega tudi z nekaj odstotki rezerve za vsak nepredvideni slučaj.

Vendar se navzlic previdnosti in izkušnosti pojavi pomanjkanje gotovine tudi pri najstarejših in najsolidnejših

podjetjih kot posledica višjih sil, slabe konjunktura in raznih drugih, opravičljivih, a vendar neizbežnih vzrokov.

Le redko se primeri, da se v takem slučaju oglasi en sam upnik; navadno je pomanjkanje gotovine občuteno na več točkah obenem. Mogoče, da je bila pri prvem upniku zagrešena napaka, in so se sredstva za pokritje vzela tam, kjer bi se ne smela jemati, vsled česar se je pojavila druga vrzel? — S prekladanjem ni nič ter je to običajno trgovini škodljivo.

Sredstva za pokritje finančnih potreb morate vedno poiskati tam, kjer se to ne bo občutilo ter bo trgovina navzlic temu uspevala! Ne bojte se pri tem prikratbe na pričakovanem dobičku, ki je v mnogih slučajih še vedno »golob na strehi«.

Prvo orientacijo vam nudi vaša knjiga dolžnikov. Od časa do časa jo sicer prelistate. Tudi opomine razpošiljate redno, kakor je to prikladno normalnim razmeram v vaši trgovini. Zdi se vam morda ponovno prelistavanje odveč? Ne! Prej ste sicer pregledovali te račune, a z drugimi očmi kot danes, ko ste v potrebi. Preglejte še enkrat, in se prepričajte, da so nekatere vaše terjatve potrebne nujne izterjave!

Drugi vir imate vedno v blagovni zalogi. Že površen pregled vam pokaže, da imate tam mnogo mrtvega kapitala v predmetih, ki za sodobno prodajo ne prihajajo več v poštev, vsaj ne v svoji realni vrednosti. Mnogo pa imate tudi blaga, ki sicer danes še gre, čez nekaj časa pa ga bodele oddali veliko težje ter bo preostalo blago samo pomnožilo šaro in počasi našlo svoj konec. In še tretjo vrsto blaga imate, kateremu morate posvetiti pozornost. To je predvsem tisto blago, ki se s preležanostjo kvari in blago, ki vsled nove mode izgublja svojo vrednost.

Napravite razprodajo! V običaju so zlasti inventurne prodaje. Razstavite tako blago in označite jasno znižane cene, n. pr.: »prej 50 Din, sedaj le 25 Din.« Vsaka taka razprodaja mora biti podprta s posebno reklamo. V večjih mestih je za to poleg drugega primerna tudi

časopisna reklama, v manjših krajih pa ponekod celo klicanje pred cerkvijo, ki naj ljudi primerno opozori na priložnost cenegega nakupa.

Glavno pa je, seveda, aranžma izložbe. Mogoče se — zlasti v mestih in večjih podeželskih krajih, ki imajo ob nedeljah zvišani ljudski promet, izplača prirediti v zvezi s tem namenom tudi razstavo v lokalu.

Ponekod je zaloga takih predmetov tako velika, da bi tudi znižane cene ne privabile kupcev. V tem slučaju (ko je vaš kraj za plasiranje nezaželjene zaloge premajhen) se obrnite na svojega trgovskega prijatelja v drugem kraju, kjer so mogoče razmere za prodajo ugodnejše, ter mu izročite blago v komijsko prodajo proti gotovemu odstotku zasluka od prometa.

Tudi v slučaju, da blago v vašem okolišju vsled zastarelosti ne gre več, najdete morda odjemalce v oddaljenejših in manj naprednih krajih, kjer jih skušajte prodati potom tamošnjih trgovcev. Marsikatero blago v mestu ne gre več, na deželi pa najde navzlic temu še vedno dovezetne kupce.

Ne oklevajte s prodajo takih odvišnih zalog in ne bojte se znižati ceno pod svojo lastno. Jutri bo izguba še večja, in morda pojutrišnjem odjemalci takega blaga ne sprejmejo več niti v darilo.

Iznebite se takih zalog za vsako ceno in si s tem povečajte obratni kapital.

Pojdite še dalje in preglejte svoj inventar. Tudi tam najdete mnogo predmetov, ki vam ne služijo več in so postali samo nepotrebna navlaka, največkrat pa — kakor prej označeno blago! — tudi slaba reklama za vaš obrat.

Trgovska oprava, ki ste jo vi zavrgli, bo morda dobro služila še komu drugemu. Če kupca s privatnimi poizvedovanji ne najdete, skušajte hitro prodati potom malih časopisnih oglasov, ki so danes prav dober posredovalec v enakih slučajih.

Gotovo najdete tudi nekaj nerabnih (ali vsaj za vas nerabnih) strojev. Prodajte, če ne gre drugače, kot staro železo.

Tudi pogled v kolarnico vam odkrije marsikaj, kar vam že dolgo ne služi,

drugemu pa bi morebiti le prav prišlo. Seveda, če nikomur ne ponudite, utegnejo še vaših dedičev dediči predati to ničvredno šaro svojim naslednikom.

Pomnite pa, da mora ponuditi in ponujati vsak, ki hoče kaj prodati. Niti za vaše prevelike zaloge, niti za inventar ne najdete odjemalca, če tako blago skri-

vate tujim očem in če ničesar ne ukrenete za propagando!

Šele tedaj, ko ste izčrpali vse te viře, se morda odločite za izposojilo.

Ne pozabite pa — zlasti če gre za kako terjatev — storiti vse, da dosežete odlog vsaj za toliko časa, ko boste v stanu poravnati svoje obveznosti!

Uprava trgovne.

(Nadaljevanje.)

8. Pri računu bilance knjižimo v prvi stolpec znesek vsakoletnega čistega dobička.

9. Statistiko obratne glavnice vodimo po istem sistemu ter ob letnem zaključku pripišemo prejšnjemu stanju znesek letnega čistega dobička, ako hočemo vsega porabiti za pomnožitev obratne glavnice.

Štiristolpna statistika.

Preglednejše in vsled tega priporočljivejše je vodstvo štiristolpne statistike, v kateri združujemo podatke o prometu in uspehu.

V ta namen se poslužujemo knjižice s štirimi denarnimi stolpci in ožjimi stolpci za vpis datuma in teksta (označbe). Obrazec statistike ima sledeče lice:

1 Datum	2 Predmet	3 Stanje začetkom leta		4 Promet med letom				5 Stanje koncem leta	
		Din	p	prirastek		odpadek		Din	p
				Din	p	Din	p		

Tako načrtane štiristolpne knjige dobite v vsaki boljši papirnici.

Za vsak račun rabimo posebno stran, ali še boljše, pustimo za vsak račun po dve ali tri zaporedno si sledeče strani, da nam po večletni rabi ni potreba brskati za raznimi prenosi v knjigi ter napišemo naslov računa nad glavo vsake strani. Na prvi strani napravimo indeks (kazalo) računov, da si s tem olajšamo iskanje.

(Blagovno statistiko, razdeljeno po mesecih je navzlic temu priporočljivo voditi še posebej po že opisanem načinu.

Ko smo napisali nad glavo naslov računa, (n. pr.: račun blagajne) knjižimo v prvi stolpec datum otvoritvene bilance s posebno dobro vidno letnico v prvi stolpec. V drugi stolpec (predmet) zabeležimo označbo vpisa: »saldo glasom

otvoritvene bilance« in v tretji stolpec zabeležimo znesek, ki ga je izkazoval dotični račun na dan otvoritvene bilance, ne glede na to, je li ta znesek debeten ali krediten.

Ob sklepu leta vpišemo v naslednjo vrsto označbo datuma (31. XII. 1930) v prvi stolpec ter v naslednjem stolpcu zabeležimo pojasnilo: »promet v letu 1930«. Pri knjižbah prometnih podatkov med letom, ki jih izvlečemo iz računa denarnega prometa, moramo biti previdni, ker vpisujemo v četrti in peti denarni stolpec vsote prometa tako, da vpišemo v četrti stolpec vedno oni znesek, ki stanje računa povečuje, v peti stolpec pa oni znesek, ki njegovo stanje znižuje. Pravilo za vpisavanje prometnih podatkov je tedaj sledeče: 1. Aktivnim računom iz bilance pripisujemo v četrtem

stolpcu izdatke iz prometnega računa in dobiček iz računa zgube in dobička, v petem stolpcu pa odpišemo prejemke iz računa denarnega prometa in izgubo iz kazujoče zneske iz računa zgube in dobička. 2. Pri pasivnih postavkah iz računa bilance pa vpisujemo v četrti stolpec prejemke iz računa denarnega pro-

meta ter izgubo iz računa zgube in dobička, odpišemo pa v petem stolpcu izdatke iz računa denarnega prometa ter dobiček izkazujoče zneske iz računa zgube in dobička.

Blagovna statistika bo v našem primeru izgledala sledeče:

Statistika blagovnega računa.

Datum	Predmet	Stanje začetkom leta		Promet med letom				Stanje koncem leta	
				prirastek		odpadek			
		Din	p	Din	p	Din	p	Din	p
1930 1. I.	vrednost glasom otvoritvene bilance	330.000	—						
31. XII.	promet v letu 1930			1,850.000	—	2,272.000	—		
"	kosmati dobiček v l. 1930			377.000	—				
"	vrednost koncem l. 1930							285.000	—
		330.000	—	2.227.000	—	2.272.000	—	285.000	—
1931 1. I.	vrednost začetkom l. 1931	285.000	—						

Najprej smo vključili v statistiko podatek iz otvoritvene bilance, izkazujoč stanje začetkom leta.

Iz računa denarnega prometa smo koncem poslovnega leta izvlekli prometne podatke. Ker je to aktivni račun bilance, smo kot prirastek zabeležili skupni znesek izdatkov za račun blaga, kot odpadek pa skupno vsoto prejemkov za račun blaga.

Račun izgube in dobička izkazuje pri blagovnem računu kosmati dobiček v znesku Din 377.000, ki ga tudi vpišemo kot prirastek.

Koncem poslovnega leta zaključimo statistiko s tem, da vpišemo v zadnji de-

narni stolpec stanje vrednosti računa kot ga izkazuje zadnja bilanca. Ko potegnemo zaključne črte in seštejemo vpisane zneske, mora biti zaključno stanje koncem leta jednako ostanku, ki ga dobimo, ako k prvotnemu stanju (začetkom leta) pristajemo prirastek in od te vsote odbijemo odpadek.

S prihodnjim letom prenesemo zaključni saldo kot otvoritveno postavko za naslednje leto pod označbo: »vrednost začetkom leta 1931 v prvi denarni stolpec.

Ta procedura se ponavlja vsako leto ter je enaka pri vseh računih.

(Dalje prihodnjič.)

Kdo jamči za manjkajoče blago na železnici?

Pred stolom sedmorice v Zagrebu je bila pravkar izrečena zanimiva razsodba glede zahteve po odškodnini za blago, ki je izginilo med železniškim prevozom. Ker je zadeva za trgovce velike važnosti, naj jo opišemo v glavnih potezah.

Trgovec iz Z. je poslal trgovcu v K. gotovo blago in mu izstavil fakturo, na kateri so bile sledeče pripombe:

Eventuelne pritožbe glede manjka se morajo vložiti tekom osmih dni po prejemu blaga. — Če se med prevozom kaj razbije ali zmanjka, ne prevzamam nikake obveze za odškodnino. — Ko prejmete naše blago, pustite ga na železnici tehtati, ker za morebitne reklamirane nedostatke ne prevzamemo nikake odgovornosti.

Trgovec v Ž. je poslano blago nezadostno pakiral, kar je ugotovila prevzemna postaja v Z. in si pustila ta nedostatek na voznem listu od predajnika tudi potrditi. Kupec v K. je prejel obvestilo 30. maja, blago pa je prevzel šele 30. junija in takrat ugotovil, da nekaj blaga manjka, kar si je istotako pustil od predajne postaje v K. potrditi.

Ko je kupec zahteval odškodnino od železnice za manjkajoče blago, je ta zahtevek odklonila z motivacijo, da je bilo blago ob predaji pomanjkljivo pakirano, kar dokazuje predajnikovo potrdilo na voznem listu.

Vsled tega je kupec vložil proti trgovcu v Ž. tožbo za povračilo škode, ki pa je v prvi in drugi instanci propadla, ker sta sodišči stali na stališču, da je kupec prepozno reklamiral in se ni ravnal po pogodbi, določeni v pripombah na fakturi. Izjemno je končno prišla zadeva tudi pred stol sedmorice kot zadnje možno instanco.

Stol sedmorice je razveljavil razsodbo prvostopnega in drugostopnega sodišča z motivacijo, da škoda ni nastala vsled kupčevega prepoznega prevzema in prekasne reklamacije, ker je ta takoj za-

hteval odškodnino od železniške uprave. Zahteva pa je bila odbita, ker je predajnik oddal blago nezadostno pakirano. Kupec tedaj ni izgubil pravice do odškodnine, pač pa je iz razloga nezadostnega pakiranja, ki ga je zagrešil trgovec v Z., nasproti železnici ne more uveljavljati, vsled česar je odškodninski zahtevak za povračilo škode potom dobavitelja iz Z. upravičen.

Trgovci naj polagajo na odgovornost za nevarnost blaga med prevozom veliko pažnje! Zlasti naj se vedno točno seznanijo z različnimi pridržki na fakturi, ki jih tako radi prezrejo kot nepomembne ali vsaj malo pomembne. Če so pridržki na fakturi taki, da jih ne morete prevzeti, in niste bili pred izstavo računa o njih poučeni, zavrnite tako fakturo takoj s pripombo, da blaga pod stavljenimi pogoji ne morete prevzeti, ker se ti ne krijejo s kupno pogodbo, naročilnico ali prodajnim sklepom ter zahtevajte, da prodajalec pogoje in pridržke izpremeni v tistem zmislu kot ste se ob nakupu dogovorili.

Za reklamacije pa nikdar ne zamudite določenega roka, ker bi to utegnilo postati za vas usodno.

Gospodarske beležke.

Novi trgovski zakon.

Sestavljanje novega, enotnega trgovskega zakona, ki je bilo zadnje čase nekoliko zastalo, se je pričelo v decembru nadaljevati z vso paro. Gospodarskim zbornicam in sodiščem je bil že poslan na ogled prvi del tega zakona, ki se bavi s trgovskimi firmami, trgovci, prokuristi, trgovskimi pooblaščenici, trgovskimi nameščenici, trgovinskimi registri, trgovskimi posredovalnicami in z vodstvom trgovskih knjig.

Pravkar je dovršen tudi načrt zakona o delniških družbah, dočim je delo načrtov zakona o javnih trgovskih družbah že pred dovršitvijo ter bosta oba načrta že v kratkem poslana gospodarskim zbornicam na vpogled. Te dni se sestane v Beogradu komisija za razpravo o ostalih delih trgovskega zakona.

Naša trgovinska bilanca.

Kakor kažejo dosedanja podatki, bo letošnja zunanja trgovina zaključena s kakimi 150 milijoni dinarjev pasive. Ako upoštevamo letošnjo slabo žitno letino in vsled tega zmanjšani izvoz žita, dalje nazadovanje lesnega izvoza in poleg tega močno padanje cen, je zaključek, če tudi pasiven, za naše razmere zelo ugoden.

Zgradba velike železarne v Bosni.

Med našo državo in češko železarno »Vitkovice« se vrše pogajanja za zgradbo velike železarne, ki bi dobivala rudo iz državnih rudnikov v Ljubiji in Varešu. Stroški gradbe so proračunani na pol milijarde čehosl. kron ter bi jih država vrnila omenjeni družbi potom dobav železne rude v Vitkovice.

Pred trgovinskimi pogajanja s Češko-slovaško.

Za trgovinska pogajanja s Češkoslovaško, ki se pričnejo dne 20. t. m. v Pragi, vlada tako v naših, kakor v češkoslovaških trgovskih in političnih krogih veliko zanimanje.

Dasiravno so politične vezi med obema državama zelo tesne, je uspešno sodelovanje vendarle odvisno od gospodarske pogodbe. Zlasti naša zunanja trgovina do danes ni imela na Češkoslovaškem tiste pozicije, ki bi jej po vsej pravici pristojala, vsled česar smo bili v svojem trgovanju z njo redno globoko pasivni. Nasprotno pa pričakujejo tudi češkoslovaški gospodarski krogi, da se s sklepom nove trgovinske pogodbe učvrsti tudi položaj njihovega izvoznega blaga. Vsled prekinjenih trgovskih zvez Češkoslovaške z Madžarsko so pogoji za obojestransko zadovoljitev tem ugodnejši.

Zanimiva pravda po zakonu o nelegalni konkurenci.

Tvrdba »Union« iz Maribora je vložila proti samborski trgovki, vdovi Feher, tožbo radi pregreška proti zakonu o nelegalni konkurenci.

Kot vzrok navaja tožnica dejstvo, da je trgovka prodajala muholovni papir izpod svoje lastne nabavne cene, t. j. po 59 Din za 100 komadov, dočim ga je ona plačala po 60 Din. Strokovnjaki so mnenja, da je podana kršitev omenjenega zakona. Trgovski krogi pa pričakujejo z zanimanjem razsodbo, ker bo s tem tudi pojasnjeno vprašanje, sme li trgovci blago prodajati izpod lastne nabavne cene.

Gospodarska pogajanja z Bolgarijo.

V beograjskih in sofijskih vladnih krogih se vršijo predpriprave za uvedbo trgovinskih pogajanj, ki naj bi dovedla do sklepa trgovinske pogodbe. Tudi drugi znaki kažejo, da pride do gospodarskega in političnega zblizanja med našo državo in Bolgarijo.

Pridobljajte našemu listu vedno nove naročnike!

Naraščanje naše trgovine preko Soluna.

Dočim je znašal promet našega blaga preko naše svobodne cone v Solunu leta 1929 2960 vagonov, se je lansko leto potrojil ter znaša nad 9000 vagonov.

Najbolj živahen je bil izvoz rude, ki je znašal 53.838 ton, dalje izvoz bakra — 7270 ton, lesa 5.764, mnogo se je izvozilo tudi živine. Skupno znaša težina našega lanskega izvoza preko Soluna 140.912 ton, uvoz preko Soluna v našo državo pa znaša 16.348 ton.

Zanimanje za naše blago v inozemstvu.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu ima poleg drugih povpraševanj tudi povpraševanja iz Češkoslovaške po svinjski masti, slanini, slihah, namzinih jabolkah, orehah, lešnikih, jajcih in po raznih drugih živilih, dalje po mravljičnih jajcih, raznih semenih, sadnih koščicah, hrastovem žiru in slično. Za fižol in sadje, zlasti slive se zanima Svica. Za razna živila in za živino se zanimajo Poljska, Romunija, Francija in Italija. Pojasnila dobe interesi pri informativnem oddelku gornjega zavoda.

Napredek sadjarstva v Dalmaciji.

Splitska »Zadružna Matica« je uvedla v prodajo dalmatinske smokve, opremljene po grško-italijanskem sistemu v zabojčkih po 1, 10 in 15 kg pod imenom »Dalmatinka«. Strokovnjaki hvalijo opremo, ki je zelo okusna ter so soglasni v sodbi, da so smokve tudi kvalitativno boljše od grških in italijanskih.

Nedvomno bo prizadevanju Zadružne Matice uspelo, da dvigne ugled našega južnega sadja tudi v inozemstvu.

Elektrifikacija Dravske banovine.

V aprilu bo dograjen daljnovod velenjske elektrarne do Črnuč, kjer se gradi velika transformatorska postaja, ki bo oskrbovala z električnim tokom večji del Gorenjske in Dolenjske. Transformatorju v Črnučah se priključi tudi vod elektrarne v Završnici, kar bo omogočalo sodelovanje med obema elektrarnama.

Beograd dobi avtomatično telefonsko centralo.

V Beograd je prispela iz Nemčije nova avtomatična centrala, ki bo obsegala 10.000 številke, a se bo zamogla pomnožiti na 15.000. Ker je montaža avtomatske centrale vezana tudi s polaganjem kablov, bo izročena prometu šele pričetkom prihodnjega leta.

Redne pomorske zveze z Romunijo.

Med našimi in romunskimi parobrodničnimi družbami se vršijo pogajanja za obojestransko otvoritev rednih pomorskih prog: Sušak-Krf-Atene-Solun-Cari-grad-Varna-Konstanca. Po vsej priliki pride do otvoritve te redne proge že pomladi.

Skupni davek na poslovni promet.

Dne 15. t. m. je pričela v Beogradu zasedati komisija strokovnjakov, katere naloga je, sestaviti enotno tarifo za davek na poslovni promet. Kakor kaže, bo enotna tarifa objavljena že v sredi prihodnjega meseca.

Žrebanje državnih papirjev.

2½% vojna škoda, žrebanje dne 16. januarja ob devetih.

Tobačne srečke, žrebanje 15. januarja ob devetih.

2% posojilo iz leta 1881, žrebanje 14. januarja ob devetih.

NAŠ INDEKS CEN NA DEBELO.

Indeks cen na debelo v naši državi za mesec september kaže sledeče številke (v oklepaju novemberski indeks): rastlinski proizvodi 72·5 (71·4), živalski proizvodi (86·4 (95·1), industrijski proizvodi 75·2 (74·8); skupni indeks je tedaj tekom decembra zopet nazadoval od 79·2 na 78.

Nazadovanje kažejo samo živalski proizvodi, ki so padli za 8·7 točke; nasprotno pa so narastli v ceni rastlinski proizvodi za 1·1 točke, kar je deloma posledica ukrepitev žitnih cen, deloma pa običajni porast cen drugih poljskih pridelkov, ki gredo v zimskih mesecih

Prepoved polnogumijastih koles.

Kolesa tovornih avtomobilov s polnim gumijem močno škodujejo cestam, zlasti če se gumi okruži, vsled česar se pri vsakem obratu na cestišču pojavi luknja. Gradbeno ministrstvo je vsled tega izdalo prepoved rabe polnogumijastih koles in so dovoljena samo pnevmatična in elastična kolesa; vsa druga morajo koncem tekočega leta iz prometa, v kolikor ne bo gradbeno ministrstvo dovolilo njih nadaljne uporabe.

Premestitev subotiške železniške direkcije.

Po odloku prometnega ministra se v aprilu subotiška železniška direkcija v Beograd, kjer so v novi palači prometnega ministrstva zanjo odločeni posebni prostori.

Za nove bankovce po 5, 20 in 50 Din.

Novosadska zbornica TOI j predlagala finančnemu ministru, naj uvede v promet nove bankovce po 5, 20 in 50 Din, ker je to za trgovino potrebno in praktično.

Živahen promet v sušački luki.

Zadnje čase je promet v sušački luki izredno živahen ter se često dogodi, da morajo došli parobrodni čakati na prostor izven pristanišča, da dobe v njem mesto.

vedno navzgor. Tudi indeks industrijskih proizvodov je porastel v decembru za 0·4 točke.

Naš indeks cen je bil, kot znano ustanovljen leta 1926, ko je bila določena vsem proizvodom cena 100, tedaj tudi totalni indeks z isto višino.

Primerjava gibanja cen od tedaj nam daje sledečo sliko:

proizvodi:	1927	1928	1929	1930
rastlinski	131·5	130·8	102·3	72·5
živalski	106·3	108·0	95·8	86·4
industrijski	99·9	93·9	89·2	75·2
skupni	107·4	104·1	93·7	78·0

Ako primerjamo gibanje cen posameznih proizvodov, opazimo, da je šel indeks cen rastlinskih proizvodov takoj po ustanovitvi za nad 30 odstotkov navzgor, in šele leta 1929 zopet padel na nivo cen iz leta 1926, lansko leto pa je vsled splošne pocenitve moral pasti zopet za nadaljnjih 30%.

Od ustanovitve našega indeksa (leta 1926) so najbolj nazadovali rastlinski proizvodi za 27·5%, živalski za 13·6% in industrijski za 24·8%, tako da znaša skupno nazadovanje indeksa cen na debelo tekom štirih let 22%. Najmanjše nazadovanje kaže indeks živalskih proizvodov.

OSEBNO DELO NA NEDRŽAVNIH CESTAH.

V »Službenem listu« je objavljen zakon o prisilnem delu na nedržavnih (banovinskih in občinskih) cestah, katere mu je podvržen vsak za delo sposoben prebivalec od 18. do 55. leta starosti, ne glede na spol. Izjemo tvorijo le invalidi, ki živijo samo od invalidnine; oni redovniki, ki ne prejema nikake plače; dijaki do 24. leta, če ne plačujejo nad 100 Din neposrednega davka letno in končno kulturne in dobrotelne ustanove, ki jih te dolžnosti oprosti gradbeno ministrstvo.

Dolžnost dela je izračunana na podlagi odmere neposrednih davkov ter se računa osebam, ki plačajo letno:

do	200 Din davka	1 dan dela
>	500 >	2 dni >
>	900 >	3 > >
>	1.400 >	4 > >
>	2.000 >	5 > >
>	2.700 >	6 > >
>	3.500 >	7 > >
>	4.400 >	8 > >
>	5.400 >	9 > >
>	6.600 >	10 > >
>	8.000 >	11 > >
>	10.000 >	12 > >

pri osebah, ki plačujejo nad 10.000 Din

neposrednega davka, pa za vsakih nadaljnjih 3000 Din po en dan več.

Vsako leto zamore banska uprava odrediti trikratno dnino na banovinskih in trikratno dnino na občinskih cestah.

Osebe, ki plačujejo nad 100 Din neposrednega davka niso zavzane osebnemu delu, če se odkupijo za vsako predpisano dnino z 20 Din v gotovini, ali pa, če pošljejo na delo namestnika. Državni uradniki plačajo mesto osebnega dela svojo trikratno dnevno položajno in osnovno plačo. Zavezanci za delo morajo vsako leto do 25. februarja javiti občinski upravi, če hočejo delo izvršiti osebno, ali če se želijo odkupiti. Odkupnino je plačati vsako leto do 1. oktobra.

Lastniki tovornih in motornih tovornih vozil morajo na poziv oblasti priti na delo z vozilom ter se računa dnina vpreženega vozila za trojno, motornega pa za šestkratno dnino. Lastniki vpreženih vozil morajo prinesiti seboj hrano za živino, lastniki motornih vozil pa bencin in olje, sicer se dnina ne vračuna.

Vsi obvezniki morajo prinesiti seboj potrebno orodje in hrano. Zavezanci, ki ne bi hoteli vršiti dolžnega dela, ali se ne bi odkupili, se kaznujejo z zaporem 7 dni in s prisilnim delom.

Gospodje trgovci!

Trporočajte Vašim cenjenim odjemalcem našo pravo

Kolinsko cikorijo!

Po širnem svetu.

Nova konferenca agrarnih držav.

Pričetkom februarja se sestane na Dunaju nova konferenca srednjeevropskih agrarnih držav, katere se poleg držav obstoječega srednjeevropskega agrarnega bloka udeležita tudi Nemčija in Češkoslovaška.

Bančni polomi v Ameriki.

Ravnokar objavljena statistika bančnih polomov v Združenih državah izkazuje lansko leto 934 insolvent, dočim jih je bilo leta 1929 le 437. Število bančnih polomov se je lani več kot podvojilo. Še bolj pa je narastla skupna vsota pasiv propadlih bank, ki je znašala lansko leto 908, predlansko pa le 219 milijonov dolarjev.

Ogromne zaloge žita.

V Kanadi je še vedno okoli 220 milijonov bušlov (77 milijonov hektolitrov) žita lanskega pridelka neprodanega in tudi še danes ni gotovo, kam se bo ta ogromna množina plasirala. Prodaja bo tem težja, ker pride prav sedaj na trg še pridelek Argentine in Avstralije.

Na kako izboljšanje žitnih cen po teh poročilih nikakor ni računati.

Regulacija obrestne mere na Čehoslovaškem.

Narodna banka je sklicala konferenco bančnih podjetij, na kateri je zveza bančnih zavodov sprejela njen predlog, da se obrestna mera regulira v točnem razmerju z diskontom Narodne banke.

Italijanski državni proračun.

Začasni proračun Italije za proračunsko leto 1931-32 izkazuje 19.323.7 milijona lir izdatkov in 18.899.5 milijona lir prejemkov. Največjo vsoto proračuna zavzema amortizacija državnih dolgov, ki znaša 8.648.1 milijona lir. Za vojsko, mornarico in avijatiko je določenih 5.251.2 milijona lir, poleg tega pa še večji del proračuna notranjega ministra, ki vzdržuje fašistično milico, kakor tudi ministra za kolonije, kjer gre večinoma za vojaške izdatke.

Iz spora med Čehoslov. in Madjarsko.

Ker Madžari vsled prenehanja trgovinske pogodbe ne morejo več uvažati svinj na Čehoslovaško, si pomagajo na ta način, da uvažajo svinje v avstrijske klavnice, kjer jih zakoljejo in razpolovijo ter kot avstrijsko blago uvažajo na Čehoslovaško.

Poslovanje brez denarja v Rusiji.

V Rusiji se vedno bolj uvaja način izplačevanja zasluzka v bonih, za katere dobivajo delavci svoje potrebščine v državnih skladiščih. Taka državna skladišča so doslej obstojala le v industrijskih krajih, a jih uvajajo čim bolj sistematično, da ni več daleč čas, ko denar v notranjosti države popolnoma izgine ter ga bo rabila samo še vlada v svoje gospodarske in politične svrhe.

Avstrijsko-madžarska trgovinska pogajanja.

Pogajanj aza sklep trgovinske pogodbe med Madžarsko in Avstrijo se bližajo koncu. Ker pričnejo v kratkem tudi naša pogajanja z Avstrijo, se naši gospodarski krogi za potek teh pogajanj zelo zanimajo, ker bo od njihovega izida odvisen tudi sklep naše trgovinske pogodbe.

Naraščanje brezposelnosti v svetu.

Najbolj občutno narašča brezposelnost v Ameriki, kjer se cenil številno brezposelnih na 6.5 do 7 milijonov.

Tudi Nemčija ima ogromno armado nezaposlenih, ki je že prekoračila 4 milijone.

V Angliji brezposelnost katastrofalno narašča in znaša število brezposelnih 2.6 milijona ter se je od lanskega leta več kot podvojilo.

Nič boljše ni v drugih evropskih državah, kjer stoji na prvem mestu za Nemčijo in Anglijo Italija. Celo Francija, ki doslej ni imela teh težav, je morala pričeti voditi tudi račun o brezposelnosti in izkazuje 12.000 nezaposlenih, od tega 7.000 samo v Parizu.

Dividende angleških bank.

Važnejše angleške banke imajo za leto 1930 določeno sledečo dividendo: Lloyds Bank 15-odstotno, Maidland Bank 18-odstotno, Barkleys Bank 10-odstotno na delnice A in 14-odstotno na delnice B, Westminster Bank 20-odstotno za I. skupino in 12,5-odstotno za II. skupino delnic. Letošnja dividenda se povečini krije z lansko, le Lloyds Bank je znižala dividendo za 1 in dve tretjini odstotka.

Največja banka na svetu

je danes »Chase National Bank« v Newyorku, ki ima 2679 milijonov dolarjev (151 milijard dinarjev) aktiv.

»Krupp« brez dividende.

Dobiček podjetja »Krupp« je bil v pretečenem letu tako neznaten, da je glavni skupščini od strani uprave predložen nasvet, naj se za leto 1930 delničarjem ne izplača nikakih dividend, marveč naj se dobiček naloži na račun leta 1931, ker obeta biti to leto dobiček še manjši, ako ne pride do konjunkturnega preobrata.

Odpust železniških nameščencev v Nemčiji.

V zvezi z racionalizacijo državnih železnic je upravni svet sklenil, da s prvim februarjem odpusti 25.000 delavcev.

Trgovinski promet Francije s kolonijami

Kako važnega gospodarskega pomena so za Francijo njene kolonije priča posebno zgovorno statistika o njeni trgovini, ki izkazuje lani 15 milijard frankov izvoza v kolonije, dočim je bilo v Francijo iz kolonij uvoženega blaga le za 8 milijard frankov. Letos pa je trgovina s kolonijami zopet močno narastla.

Rudarske stavke.

V Nemčiji je rudarska stavka prenehala, ker so se lastniki rudnikov in rudarski zastopniki zedinili, da se znižajo mezde rudarjev za 6 odstotkov.

Na Angleškem pa stavka rudarjev poče ponehati in so se vsi dosedanjí pokuši sprave izjalovili.

Podaljšanje trgov. pogodbe z Romunijo.

Romunija je podaljšala svojo trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo do konca meseca marca. Istočasno je za isto dobo podaljšala tudi trgovinsko pogodbo z Madjarsko.

Švicarske tovarne ur v krizi.

Slaba konjunktura je močno oslabilala tudi produkcijo ur v Švici, kjer je bilo po kontrolnih organih lansko leto punciiranih 813.411 (1929 1.361.450) zlatih ur, 775.315 (1929 1.148.436) srebrnih ur in 4898 (1929 7054) ur iz platine, ki so bile izdelane v domačih tovarnah.

Tržna poročila.

Žito.

Dočim so koruza, oves in moka obdržali stare cene, je šla pšenica spričo svetovno povišanih cen tudi navzgor ter notira na ljubljanski borzi za takojšnjo dobavo, mlevska voznina, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh (če ni drugače pripomnjeno) za 100 kg:

Pšenica: bačka potiska: 80/81 kg, 1% primesi 210—212,50; bačka srbobranska: 79/80 kg, 2% primesi 210—212,50; gornjebačka: 79/80 kg, 2% primesi 205 do 207,50; baranjska: 79/80 kg, 2% primesi 190—192,50; bačka, Sombor okolica: 79 kg, 2% primesi 185—187,50.

Cene kaštelanskih vin.

Pretečeni teden je bilo iz Kaštelov odpremljeno v Francijo 12 vagonov, v razne domače kraje pa 9 vagonov vina. Črno vino se je plačevalo po 250 do 275 Din, opolo pa po 275 do 300 Din hektoliter.

Smederevsko vino.

Vino v smederevski okolici ima 12 do 14 stop. alkohola ter se je prodaja na debelo pred novim letom (tedaj še po stari trošarini) vršila: belo 6,50, malaga 16, črno 9, hamburger 15, sladki hamburger pa po 18 Din.

Cene vin v Bolgariji.

V severni Bolgariji se plačujejo bela vina po 8 do 9 levov, črna po 7 do 8 levov. V južni Bolgariji so vina za 1 do 3 leve dražja.

Ameriško tržišče.

Poročila ameriških blagovnih tržišč. izkazujejo sledeče cene. (V oklepaju so naznačene cene pred 14. dnevi.)

Žito je šlo močno navzgor ter notira v Čikagu bušel (27·21 kg pri pšenici, pri ostalih žitih pa 25·40 kg) v centimih sledeče: **pšenica** 81 (76·87); **koruza**, ki je pred 14 dnevi močno padla, se je zopet popravila in notira 70·25 (61); **oves** je šel navzgor v manjši meri ter notira 33·87 (29·87); **rž**, ki je pred 14 dnevi tudi nazadovala, se je popravila na 42 (40·50).

Bombaž se je v Newyorku ponovno okreplil ter notira 10·02 nasproti 9·77 do 9·85 pred 14 dnevi.

Sladkor se je ob nestalni tendenci zopet nekoliko popravil od 1·07 na 1·24.

Kava je predmet živahne kupčije ter ima stalno ceno in sicer notira »Santos« 9·37 (pred 14 dnevi 9·35), »Rio« ima tudi stalno ceno 6·25.

Iz sarajevskega tržišča kož.

Na sarajevsko tržišče je letos dospelo prav lepo število kupcev iz Bolgarije, Grške, Anglije, Belgije in Nemčije. Trg je bogato založen s kožo divjačine ter se računa, da bo letošnji promet dosegel okoli 150 milijonov dinarjev.

Zagrebski živinski trg v letu 1930.

Iz poročila zagrebskega tržnega nadzorstva posnemamo, da je bil promet na zagrebskem živinskem trgu — v primerjavi s prometom iz l. 1929 sledeč:

	Dogon		Prodaja	
	1930	1929	1930	1929
bikov	1.773	1.419	1.125	773
krav	19.463	22.679	7.277	7.923
junic	3.961	3.483	1.711	1.529
juncev	2.331	2.137	936	762
volov	14.569	15.395	6.774	7.651
telet	8.318	10.606	7.996	8.401
svinj	50.778	51.026	21.930	23.392

Znižanje cen mostarskega premoga.

Uprava mostarskega premogovnika je z novim letom znižala ceno premoga od dosedanjih 24 Din na 18 Din za 100 kg, tedaj za celih 25 odstotkov.

Francoski premogovniki znižali cene.

Francoski premogovniki so znižali cene industrijskega premoga za 3 do 4 franke pri toni, za brikete so cene znižane za 5 odstotkov, dočim je navadni premog obdržal še staro ceno.

Cene angleškega premoga.

Na angleških tržiščih veljajo za tono premoga (1015 kg) sledeče cene v funt sterlingih: **premog v Južnem Walesu** 18·6—20; **Kardif-debeli** 18·3—18·9, **drobni** 13—13·6; **briketi** 20—21; **antracit I.** 36—37·6, **II.** 27—32; **Hubly** 9—9·3; **koks kovaški** 25—27·6, **livarski** 17·6—20, **plinarski** 15—16, **II.** 13—13·6.

Znižanje cen bencina.

Standard Oil Comp. je znižala cene za 1 cent pri galoni (pribl. 15 par pri litru).

Baker še vedno pada.

Vse prizadevanje ameriških bakrenih kraljev, zvišati ceno, se ni posrečilo ter je bil mednarodni kartel ponovno prisiljen znižati ceno od 10·55 na 10·30 centov. S tem je dosežena tudi najnižja cena po vojni.

Znižanje cen železa v Nemčiji.

V zvezi s 6-odstotnim znižanjem dnin se je odločila nemška železna industrija, da zniža tudi cene železa za 6 odstotkov.

Padanje kovinskih cen v pretečenem letu.

Na londonski kovinski borzi so tekom lanskega leta padale cene kovin v sledečem razmerju (izraženo v funtilh za tono):

baker od 67 na 46, tedaj za 31·3%;
kositer od 174 na 114, tedaj za 34·5%;
svinec od 21·1 na 14, tedaj za 34·1%;
cink od 20·1 na 13, tedaj za 35%.

Znižanje cen medenine.

Udruženje nemških tvornic za medenino je znižalo cene medenini v palicah, cevkah in medeni pločevini za eno marko pri met. stotu.

Srebro še vedno pada.

Na londonski borzi je cena srebru padla na rekordno nizino ter notira 14¹/₈ do 14¹/₁₆.

Jajca.

Cena jajc na berlinskem tržišču je pretečeni teden zopet nekoliko popustila ter se je plačevalo naše blago 9:50 do 9:75, (pred tednom po 9:75 do 10) pfenigov komad, franko meja, neocarinjeno.

Ali ste poravnali naročnino!

TRŽNE CENE V LJUBLJANI

dne 12. januarja 1931.

(V primerjavo dodajamo v oklepaju cene pred enim letom.)

Govedina za 1 kg: v mesnicah po mestu: I. vrste 20 (22), II. 16 (20); na trgu: I. 18 do 20 (isto), II. 14 do 16 (16 do 18), III. 10 do 12 (12 do 16), jezika 20 do 22 (17 do 20), loja 8 do 10 (5 do 12).

Teletina za 1 kg: I. 23 (24 do 25), II. 18 (20 do 22).

Svinjina za 1 kg: prašičjega mesa I. 20 do 23 (25), II. 18 (22), pljuč 10 (10), jeter 18 do 20 (15 do 20), ledic 25 (25 do 30), glave 8 do 10 (isto), parkljev 6 do 8 (6), slanine trebušne 15 (20), slanine ribe in sala 18 (25), slanine mešane 17 (23 do 24), slanine na debelo 16 (22-50) masti 17 do 20 (28), šunke (gnjati) 28 (30), prekajenega mesa I. 28 (30), II. 20 do 22 (25 do 28), prekajenih parkljev 8 do 10 (8 do 10), prekajene glave 10 (10 do 12) jezika 28 (30).

Drobnica za 1 kg: koštrunovega 14 do 15 (isto), jagnjetine 18 do 20 (18 do 20).

Kojsko meso za 1 kg: I. 8 (6), II. 6 (isto).

Klobase za 1 kg: krakovskih 40 (isto), debrecinskih 40 (isto), hrenovk 30 do 32 (isto), safalad 30 do 32 (28 do 32), posebnih 32 (isto), tlačenk 24 (20), svežih kranjskih 25 (35), polprekajenih kranjskih 25 do 30 (32 do 35), suhih kranjskih 35 (35), prekajene slanine 17 do 20 (28).

Perutnina: piščanec majhen 10 do 14 (20 do 25), večji 20 do 40 (25 do 30), kokoš 25 do 40 (30 do 40), petelin 20 do 35 (25 do

Cene papirja na zagrebškem tržišču.

Novoobjavljene cene papirja na zagrebškem tržišču v dinarjih za kilogram so pri glavnih vrstah papirja sledeče: navadni koncept preganjen 9, odprt 8:60; navadni tiskovni papir polklejen, satiniran 7:60; neklejen, nesatiniran 7:20; plakatni papir v barvah 11; navadni »Kulörpapir« 11:50; karton za dopisnice v barvah 11; »Superiorpapir« 6:50—8:50; sivi ovijalni papir potut 5:75; »Bankpostpapir« liniran 16; dokumentalni papir brez lesnih primesi, preganjen 11:90; najfinejše beli »Kanzlei« 11:90—12:50; dokumentalni koncept nepreganjen, brez lesne primesi 11:90; rjavi zavijalni papir (patent) 5:75; havana papir 11; najfinejši beli karton 15; najfinejši beli papir za knjige 13:50; risalni papir 14:50; beli »Pe-lurpapir« 14:50.

Cene veljajo za naročila do 500 kg. Pri večjih naročilih 3—6% popusta.

35), raca 25 do 30 (25 do 30), gos 80 (100), domači zajec, manjši 8 do 10 (isto), večji 12 do 18 (12 do 20).

Divjačina: divji zajec 35 do 45 (45 do 60).

Ribe za 1 kg: krapa 25 do 30 (isto), ščuke 30 do 35 (35 do 40), klina 20 (isto), mrene 15 do 20 (isto), pečenke 10 do 15 (10).

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2:50 do 3 (isto), 1 kg surovega masla 25 do 28 (36 do 40), čajnega masla 36 do 44 (44 do 52), masla 36 do 40 (40 do 44), bohinskega sira 24 do 28 (35 do 40), sirčka 7 do 8 (8 do 10), 1 jajce 1:25 do 1:50 (1:50 do 2).

Pijače: 1 liter starega vina 16 do 22 (isto), novega vina 10 do 14 (14 do 16), čaša piva 3 do 3:50 (isto), vrček piva 4 do 4:50 (isto), steklenica piva 5 do 5:50 (isto).

Kruh: 1 kg belega 4 (4:50), črnega 3:50 (4:20), rženega 3:50 (4:20), navadna žemlja 0:50 (isto), mlečna žemlja 0:50 (isto), 1 kom. maslenega peciva 0:50 (isto).

Sadje: 1 kg luksuznih jabolk 12 (7 do 8), jabolk I. 10 (6), II. 8 (5), III. 5 do 6 (3), ena pomaranča 1 do 1:50 (1—2), limona 0:75 do 1 (isto), 1 kg rožičev 8 (8 do 10), fig 10 do 12 (12), dateljnov 24 (24 do 44), mandeljnov 50 do 52) orehov 8 do 10 (10 do 12), luščenih orehov 28 (34 do 36), suhih čespej 10 do 12 (10).

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 80 do 84 (72 do 76), Santos 52 do 54 (46 do

48), Rio 36 do 40 (32 do 40), pražene kave I. 100 do 110 (90 do 100), II. 80 do 90 (70 do 80), III. 66 do 70 (56 do 60), sladkorja 12 do 12.50 (13), sladkorja v kockah 13.50 (14), kavne primesi 18 (isto), riža I. 10 (isto), II. 8 (isto), 1 liter namiznega olja 18 (isto), jedilnega olja 17 (isto), vinskega kisa 4.50 (isto), navadnega kisa 2.50 (isto), soli morske 2.50 (isto), kamene 2.75 (isto), celega popra 70 (isto), mletega popra 72 (isto), paprike III. vrste 32 (isto), sladke paprike 46 (52), 1 liter petroleja 7.50 (7.50), 1 kg testenin I. 10 (isto), II. 9 (9) pralnega luža 3.75 (3.75) čaja 80 (80).

Mlovski izdelki za 1 kg: moke št. 0 na debelo 3.10 do 3.55 (3.75 do 3.80), na drobno 3.75 (4 do 4.50), št. 2 na debelo 2.75 do 2.95 (3.45 do 3.50), na drobno 3.50 (3.50 do 3.75), št. 4 na debelo 2.20 (3.25 do 3.30), na drobno 3.25, št. 6 na debelo 1.70, na drobno 2.50, kaše 5 do 6 (isto), ješprenja 5 do 6 (6), ješprenjka 8 do 10 (10 do 12), otrobov 1.50 do 2 (2.50), koruzne moke 3 do 3.50 (4), koruznega zdroba 4 do 4.50 (4.50 do 5), pšeničnega zdroba 4 do 5 (5 do 6), ajdove moke I. 7 (6 do 8), II. 5 (6), ržene moke 3.50 (4.50).

Zito za 100 kg: pšenice 190 do 210 (250 do 255), rži 175 do 185 (230 do 235), ječmena 175 do 185 (220 do 235), ovsu 190 do 220 (200 do 240), prosa 170 do 180, koruze 145 do 155 (185 do 210), ajde 170 do 180, fižola ribničana 280 (420), prepeličarja 300 (480), 1 kg graha 8 do 10 (isto), leče 8 do 10 (10).

Kurivo: 50 kg premoga 30 (isto), 1 tona premoga 460 (450), 1 kub. meter trdih drv 140 do 150 (175), mehkih drv 70 (90).

Krma za 100 kg: sladkega sena 100 (125), pelsadkega sena 85 (90 do 100), kislega sena 75 (isto), slame 60 do 70 (60 do 75).

Zelenjava za 1 kg: endivije 5 do 6, motovilca 16 do 20, radiča 16, poznega zelja 1 do 1.25, rdečega zelja 3 do 4, kislega zelja 2.50 do 3, ohrovtu 1 do 1.25, kartoflu 5 do 6, kolerab 6, kolerab podzemljic 0.75 do 1, špinacije 10 do 14, čebule 1 do 1.25, česna 10 do 12, krompirja 1, repe 0.50, kisle repe 2, korenja 2, peteršilja 2, zelenjave za juho 2.

Ker je zelenjava izven sezone, nima primerjava cen z lanskimi pravega pomena, temveč dobi svoj pravi izraz šele začetkom poletne sezone.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaji Prosti tečaj

1 angleški funt	274.20	274.30
1 ameriški dolar	56.35	56.35
1 avstrijski šiling	7.95	7.95
1 belga	7.88	7.87
1 bolgarski lev	—4.09	—4.1
1 češkoslovaška krona	1.675	1.67
1 francoski frank	2.217	2.22
1 grška dramma	—78	—78
1 italijanska lira	2.954	2.95
1 madžarski pengő	9.88	9.87
1 nemška marka	13.45	13.44
1 poljski zlot	6.33	6.32
1 rumunski lej	—335	—33
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	6.01	6.04
1 danska krona	15.067	15.06
1 holandski goldinar	22.69	22.65
1 turška lira, papir	26.70	26.70
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.05	56.03
1 norveška krona	15.067	15.06
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 argentinski pezoz	18.70	18.68
1 švedska krona	15.127	15.12
1 egiptovski funt	281.20	281.—

Stanje neizpremenjeno in se je celo španska peseta nekoliko okrepila.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 425—425.50, 7 1/2 % Blairovo posojilo 79.25—80, 8 % Blairovo posojilo 91.50 do 92.50, investicijsko posojilo 86—86.50, tobačne srečke 28 ponudba, 7 % posojilo Državne hipotekarne banke 79 do 79.30, 4 1/2 % bosanske obveznice 50 do 51; begluške obveznice 65—67, Rdeči križ 49 ponudba, Seligmanovo posojilo 7 odst. 79.25—80.50.

Nekoliko so nazadovale tobačne srečke, a je ostalo le pri ponudbi. Sicer so vsi papirji čvrsti.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 125 povpraševanje. Prva hrvaška štedionica 955—965, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 316—325—335, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 128, Narodna banka 8100—8150, Kreditni zavod 170—180, Ruše 235—255.

Močno je zopet nazadovala »Trboveljska«, ki se je proti koncu sicer nekoliko okrepila, tudi »Praštedionica« se je znižala za 10 točk, dočim je prejšnji teden za 20 porasla. Sicer neizpremenjeno.

Lesni trg.

Negotovost pri dobavi pragov.

Ker je prometno ministrstvo pri zadnji licitaciji za dobavo pragov zahtevalo od ponudnikov, da znižajo cene za 10 odstotkov, na kar ti niso mogli pristati, je vprašanje dobave pragov za državne železnice še vedno odprto. Rešitev je tembolj nujna, ker so izdelani pragovi do mala že prodani za Francijo. Sezona za podiranje lesa pa se bliža koncu, vsled česar vsako zavlačevanje škoduje na eni strani lesni trgovini, na drugi pa tudi železniški upravi, ki lahko ostane brez potrebnega materiala.

Tarifa za olupljena drva.

Na prošnjo Zveze lesnih trgovcev in industrijcev, da se naj izvozna tarifa št. 8 in 2a ter 2b za drva za kurjavo uporablja tudi za olupljena drva, je generalna direkcija drž. železnic odgovorila, da se te izjemne tarife za olupljena drva ne morejo uporabljati, ker je dokazano, da so se taka drva izvažala za proizvajanje celuloze. Izvzeti so seveda slučaji, ko je lubje samo odpadlo od drv.

Madžarska uvozna carina na drva.

Poročali smo že, da je v zvezi s carinsko vojsko s Češkoslovaško uvedla Madžarska tudi carino na drva, s katero je prizadeta tudi naša, še bolj pa romunska lesna trgovina. Dosedanje intervencije obeh vlad v Budimpešti so ostale brez uspeha, vsled česar zlasti Romunija grozi s protiukrepi.

Uvoz rezanega lesa v Švico.

Švica uvaža precejšnje količine lesa iz inozemstva. Statistika uvoza lesa v Švico v mesecu novembru kaže, da bi se zamogel naš les v Švici s pridom plasirati, ker stojimo po količini uvoženega lesa za Avstrijo, Poljsko, Nemčijo, Ameriko, Romunijo in Rusijo z neznatno količino šele na sedmem mestu, dasiravno bi nam po bogastvu naših gozdov in po oddaljenosti pristojalo vsaj drugo mesto.

Znižana tarifa za drva.

Na žalost se ta vest ne nanaša na našo državo, kjer so dosedanji poizkusi za znižanje izvoznih in prevoznih tarif za drva ostali brez uspeha. Rumunija je uvidela, da na inozemskih tržiščih ne more konkurirati, zato je znižala izvožno tarifo za drva za 20%. Lesni trgovci pa s tem niso zadovoljni in zahtevajo 33% znižanje.

Kriza lesne industrije v Bosni.

Zastoj v lesni trgovini je povzročil, da je večina lesnih podjetij v Bosni ustavila obratovanje. Ena največjih naših industrij, »Krivaja« je že dolgo izven obrata. Po novejših vesteh ustavi popolnoma obratovanje tudi tvrdka »Ugar«. Obrat je ustavila tudi parna žaga g. Kašikovića v Hadžićih pri Sarajevu ter odpustila 300 delavcev.

Neuspele lesne dražbe.

Za hrastovino so merodajne dražbe brodske imovinske občine v Vinkovcih. Po trikratnem znižanju najnižjega ponudka je konečno na zadnji dražbi uspelo prodati tri četrtine hrasta, namenjenega za letošnjo izsekavo.

Tudi v Petrinju je bila dražba hrastovine brez posebnega uspeha in je prodana komaj tretjina.

Kako slabe so razmere na lesnem tržišču, zlasti v hrastovini, pričajo tudi dražbe v Glamoču, Dol. Milanovcu, Peči, Bjelovaru in Daruvaru, ki so ostale pretečeni teden brezuspešne, ker ni bilo ponudb, oziroma so bile ponudbe prenizko stavljene.

Kriza slovaške lesne industrije.

Vsled zastopa v svetovni lesni trgovini je bilo v podkarpatskem delu Slovaške prisiljenih 80 odstotkov lesne industrije ustaviti obratovanje. Slovaškim lesnim trgovcem je prekinitev pogodbe z Madžarsko povzročila še posebno škodo, vsled česar pritiskajo na vlado, naj čimprej zopet uvede pogodbeno stanje, da ne bo škoda še večja.

Cene slavonskega lesa v Italiji.

Slavonska hrastovina, komerc. kakovost notira v Milanu 850 do 1000 lir, slavonska bukovina pa 600 do 630 lir za kub. meter.

Povpraševanja za les.

Naš Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu ima sledeča povpraševanja po našem lesu iz inozemstva:

Iz Čehoslovaške: po hrastovih dogah in po gabrovem, topolovem, bukovem, hrastovem, jesenovem in ostalem lesu.

Iz Švice: po raznem tehničnem lesu, zlasti po hrastovih in bukovih frizih, po jesenu za izdelavo skijev ter po raznih hlodih.

Pojasnila dobe interesenti pri informativnem oddelku omenjenega zavoda.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Položaj na lesni borzi je neizpremenjeno mlačen ter so sklepi minimalni.

Cene so po dolgem času vendar šle navzdol, da vsaj deloma odgovarjajo današnjemu stanju ter notira kub. meter, franko vagon, nakladalna postaja sledeče:

Smreka-jelka: hlodi I., II., monte 150 do 170, brzojavni drogovi 190 do 210, bordonali merkantilni 290 do 320, trami merkantilni 190 do 220, škorete, kanične, od 16 cm naprej 500 do 550, škorete, paralelne, od 16 cm naprej 550 do 600, škorete, podmerne, do 15 cm 400 do 430, deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 400 do 440, deske-plohi, par., od 16 cm naprej 430 do 480.

Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobljeni 420 do 440, deske-plohi, naravni, ostrorobi 550 do 600, deske-plohi, parjeni, neobrobljeni 580 do 610, deske-plohi, parjeni, ostrorobi 700 do 900, testoni 430 do 470.

Hrast: Hlodi I., II. 300 do 400, bordonali 1200 do 1250, deske-plohi, neobrobljeni boules 1000 do 1200, deske-plohi, neobrobljeni, merkantilni 850 do

Prodaja bukovih dog.

Direkcija šum v Zagrebu bo prodala dne 9. februarja 185.000 kom. bukovih dog. Izklicna cena za komad je 1.78 Din postavljeno na skladišče v Majur.

Velik lesni koncern na Švedskem.

Dvanajst vodilnih švedskih lesnih industrij, ki imajo letno kapaciteto za 235.000 kub. metrov lesa in 315.000 ton celuloze, se je združilo v skupni koncern v Stockholmu, ki bo vodil enotno poslovanje in skrbel za enotne zveze z inozemskimi tržišči.

Dobave.

5800 prost. metrov drv za kurjavo nabavi do 5. februarja Savska divizijska oblast v Zagrebu in sicer: 2600 pr. m. za Karlovac, 1430 pr. m. za Sušak in Kraljevico, 1500 pr. m. za Čakovec, 220 pr. m. za Mursko Soboto in 50 pr. m. za Doljno Lendavo. Kavcija je 5%.

900, deske-plohi, ostrorobi (podnice) 1000 do 1050, frizi 800 do 1000.

Drva: bukova 15 do 16, hrastova od 13 do 14.

Železniški pragovi: 2-60 m, 14×24 hrastovi komad 45 do 50, bukov 29 do 32 Din.

Oglje: bukovo za 100 kg 60 do 70.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Trami: 8 kom. dolžina 5.70 m, 11/24 cm, polžagani trami; 12 komadov dolžina 6 m, 11/24 cm, polžagani trami; 4 kom. dolžina 5.50 m, 11/24 cm, polžagani trami; 8 kom. dolž. 5.80 m, 11/24 cm, polžagani trami; 19 kom. dolž. 5.70 m, 21/25 cm; 39 kom. dolž. 6 m, 21/25 cm; 10 kom. dolžina 5.50 m, 21/25 cm; 20 kom. dolžina 5.80 m, 21/25 cm; 4 kom. dolž. 6.10 m, 21/24 cm; 4 kom. dolž. 2 m, 18/18 cm; 4 kom. dolž. 2.70 m, 18/18 cm; 8 kom. dolž. 3.50 m, 5/15 cm; 19 kom. dolž. 7.20 m, 10/13 cm; 2 kom. dolžina 7.30 m, 18/18 cm; 1 kom. dolž. 9.50 m, 18/18 cm; 1 kom. dolž. 4.80 m, 18/18 cm; 1 kom. dolžina 9.50 m, 18/21 cm; 1 kom. dolžina 4.80 m, 18/21 cm; 12 kom. dolžina 1.40 m, 10/13 cm; 188 kom. dolž. 4 m, 6/8 cm; 55 kom. dolžina 4 m, 4/6 cm; 200 kom. dolž. 1 m, 2/25 cm, 2.5/5 cm. — Štukaturne letvice: dolž. 4 m, 2/2.5 cm. — Deske: dolžina 4 m, 24 mm, 23-025 m³; dolž. 4.30 m, 24 mm, 1.670 m³; dolžina 3.40 m, 1.900 m³. — Trami morajo biti ostrorobo tesani. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Antene, smreka, jelka, neobeljene, ravne in sicer: I. 100 komadov, dolžine: od 15 do 20 m, premer na sredi: od 18 do 25 cm; II. 30 komadov dolgih 20 m, 40 kom. dolgih 25 m, 20 kom. dolgih 28 m, 10 kom. dolgih 30 m, premer na sredi: od 30 do 60 cm; III. 500 m³ v dolžinah: 20, 25, 28, 30 m, premer na sredi, 25, 30, 35 cm. Cena naj se glasi franko prihod Sušak pristanišče.

Hrastovi prima boulsi: ca. 6 m³ 30 mm, ca. 4 m³ 60 mm, ca. 3 m³ 80 mm. Blago mora biti brez grč, od 3 m dolžine naprej, najmanj 1½ leta staro. — Cena naj se glasi franko vagon Jesenice tranzit.

Hrastove podnice v sledečih dimenzijah: 2-85 m dolžine, 53 mm debeline (rezane 55 mm), širina od 19—28 cm, z nekaj od 18 cm, največ 5%. Cena naj se glasi franko vagon meja Rakek—Postojna tranzit.

Hrastove podnice kot sledi: ca. 9 m³ v debelini 51 mm, rezano 53 mm, dolžina 2 65 in ca. 9 m³ v debelini 61 mm, rezano 63 mm, dolž. 2-90 m, vse širine od 19—28 cm, s 5% od 18 cm. Cena naj se glasi franko vagon meja Rakek—Postojna tranzit.

Neobprobljena hrastovina v sledečih dimenzijah: ca. 3 m³ 120 mm, ca. 10 m³ 130 mm, ca. 5 m³ 140 mm, skupaj ca. 18 m³, I./II. roba od 2-20 m dolžine naprej.

Trami sledečih dimenzij: 30 kom. 13×16 cm, dolž. 4 m; 50 kom. 13×16 cm, dolžina 7 m; 40 kom. 13×16 cm, dolžina 10/12 m; 60 kom. 11×13 cm, dolžina 4 m; 60 kom. 11×13 cm, dolžina 5 m; 6 kom. 11×30 cm, dolžina 7 m; 30 komadov 18×24 cm, dolž. 6 m. Cena naj se glasi franko vagon meja via Postojna tranzit, Blago mora biti lepo tesano, zdravo, suho.

Smrekovina: 25 mm deske, 300 m³, paralelne, od 17 cm širine naprej, medija 24 cm; 25 mm deske, 200 m³, v fiksni širini 115 mm; 20 mm deske, 300 m³, paralelne, od 17 cm širine naprej, medija 24 mm; 20 mm deske, 200 m³, v fiksni širini 110 cm; 17 mm deske, 350 m³, paralelne, od 17 cm širine naprej, medija 24 cm; 17 mm deske, 150 m³, v fiksni širini 110 cm; 14 mm deske, 500 m³, od 17 cm širine naprej, medija 24 cm. Kvaliteta: paralelno, I./II., brez velikih, črnih, izpadljivih grč, dolžina 4 m. — 115 odnosno 110 mm

deske morajo biti brez grč, kvečjemu sme biti 10% prerezanega srca.

350 komadov borovih hlodov, 11 m dolžine, od 30 cm srednjega premera naprej.

700 komadov borovih anten 7 m dolžine, v debelinah od 20 cm srednjega premera naprej.

200 komadov kostanjevih anten, 4 m dolž., od 15 cm srednjega premera naprej.

Macesnovi brzozjavni drogovi: 16/17 debeline v vrhu, 8 m dolžine, 25 kom., 8-50 m dolž., 25 komadov, 9 m dolž. 25 komadov; 17/20 debeline v vrhu, 8-50 m dolžine, 25 kom., 10 m dolžine 100 kom., 11 m dolžine, 100 kom., 12 m dolžine 50 kom., 13 m dolž., 25 kom., 14 m dolžine, 20 kom., 15 m dolž., 15 komadov.

Smrekovi in jelkovi brzozjavni drogovi: 50% 8 m, z 12—13 cm debeline v vrhu; 25% 9 m, z 12—13 cm debeline v vrhu; 25% 10 m, z 12—14 cm debeline v vrhu.

Deske, 50 mm debeline, 4 m dolžine, kvaliteta zdrava, brez gnilobe, od 18 do 32 cm širine. Deske se rabijo za popravo kanalizacije. Cena franko vagon nakladalna postaja. Navesti je, ali so deske paralelne ali konične.

1 vagon letev, smreka, jelka, 10/50 mm debeline, 4 m dolžine. Franko italijanska meja.

Trami uzo Trst: 21/27, 6 m, 50 komadov; 24/29, 5 m, 50 komadov; 24/29, 9/10 m, 25 komadov. Teža m³ 500 kg. — Cena franko meja Postojna.

Letve, 18/43 mm, 1 vagon, 4 m in nekaj 3 m dolžine. Franko Postojna.

1 vagon 20-tonskih, hrastovih mostnih v uzelnih kvaliteti: dolžina 2-85 m, debelina 51 mm (rezano 53 mm), širina od 19 do 28 cm s ca. 50% od 18 cm širine; dobava do 15. februarja 1931. — Cena franko meja Postojna.

Bukovi hlodi, od 2-20 in 4-40 m dolžine, od 30 cm premera naprej, 50% I., 50% II. kvalitete. Cena franko vagon meja Kranjska gora.

»Tribunac« F. B. L., tovarna dvokolesa in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN - LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!